

Avalent>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine>Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Belgia

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades?

Kui võlgnik ei täida kohtuotsust vabatahtlikult, saab sissenõudja taotleda kohtuotsuse täitmisele pööramist kohtu kaudu; seda nimetatakse sundtäitmiseks. Kuna see tähendab sekkumist võlgniku isiklikesse õigustesse, on selleks vaja täitedokumenti (kohtuseadustiku artikkel 1386). See dokument on tavaliselt kohtuotsus või notariaalakt. Võlgniku eraelu puutumatus arvestades ei tohi dokumenti teatud aegadel täitmisele pöörata (kohtuseadustiku artikkel 1387). Täitedokumenti täidab kohtutäitur.

Sundtäitmist kasutatakse tavaliselt raha sissenõudmiseks, aga seda saab kohaldada ka selleks, et sundida tegema mingit toimingut või sellest hoiduma. Teine oluline aspekt on karistusmaks (kohtuseadustiku artikkel 1385a). See tähendab süüdimõistetud isikule surve avaldamist, et tagada kohtuotsuse täitmine. Teatud juhtudel ei saa aga karistusmaks määrata. See on nii siis, kui isikule on antud korraldus maksta mingi rahasumma või täita töölepingut, aga see oleks vastuolus inimväärikusega. Karistusmaks pööratakse täitmisele dokumendiga, millega see on kehtestatud, ja seetõttu ei ole mingit lisadokumenti vaja.

Kui isikule on antud korraldus maksta mingi rahasumma, pööratakse nõue täitmisele võlgniku vara arvelt ja seda nimetatakse arestimiseks. Arestimist eristatakse arestitud vara liigi (vallas- või kinnisvara) ja arestimise laadi (ennetav arestimine ja arestimine kohtuotsuse täitmiseks) järgi. Ennetavat arestimist kasutatakse kiireloomulistes juhtumites, et anda vara kohtu kaitse alla: see külmatakse hetkeolukorra seisuga, et kindlustada hilisem täitmisele pööramine. Arestitud vara omanik kaotab kontrolli vara üle ega saa seda müüa ega ära anda. Kui võlgniku vara arestitakse kohtuotsuse täitmiseks, siis vara müüakse ja saadud tulu antakse sissenõudjale. Sissenõudjal ei ole õigust arestitud varale, vaid ainult selle müügist saadud tulule.

Lisaks saab kohtuseadustiku artikli 1445 *et seq.* kohaldamisel kasutada ka võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimise korraldust (vt allpool). Lisaks tavapärasele ennetavale arestimisele ning kohtuotsuse täitmiseks vallas- ja kinnisvara arestimisele on veel erisätted laevade arestimise (kohtuseadustiku artiklid 1467–1480 ja 1545–1559), vara üleskirjutuse (kohtuseadustiku artikkel 1461), vara aresti alt vabastamise (kohtuseadustiku artiklid 1462–1466) ning koristamata puuviljade ja põllukultuuride arestimise (kohtuseadustiku artiklid 1529–1538) kohta. Käesoleva dokumendi ülejäänud osas keskendume üksnes tavapärasele arestimisele.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Kohtutäituriid ja arestimisasju käsitlevad kohtunikud. Viimatinimetatud on pädevad tegema otsuseid täitmisele pööramisega seotud vaidlustes.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?**3.1 Menetlus****2.1.1. Ennetav arestimine**

Ennetavaks arestimiseks on põhimõtteliselt vaja arestimisasju käsitleva kohtuniku luba ning kiireloomulisust tuleb põhjendada (kohtuseadustiku artikkel 1413). Loa taotlemiseks tuleb esitada *ex parte* taotlus (kohtuseadustiku artikkel 1417). Vallas- ja kinnisvara arestimiseks ei saa kasutada ühte ja sedasama taotlust. Kinnisvara arestimiseks on igal juhul alati vaja esitada eraldi taotlus.

Arestimisasju käsitlev kohtunik teeb otsuse hiljemalt kaheksa päeva jooksul pärast taotluse esitamist (kohtuseadustiku artikkel 1418). Kohtunik võib teha otsuse loa andmisest keeldumise kohta või anda sissenõudjale kas täieliku või osalise loa. Arestimisasju käsitleva kohtuniku otsus tuleb võlgnikule kätte toimetada. Otsus edastatakse kohtutäiturile, kes astub seejärel vajalikke samme selle kättetoimetamiseks.

Sellel reegil on üks oluline erand, mille korral ei ole arestimisasju käsitleva kohtuniku luba vaja: iga kohtuotsus tähendab luba kohaldada ennetavat arestimist määratud karistuse puhul (kohtuseadustiku artikkel 1414). Ka sel juhul peab olema tegemist kiireloomulise asjaga. Kohtuotsus tuleb lihtsalt edastada kohtutäiturile, kes astub vara arestimiseks vajalikke samme.

Ennetava arestimise võib muuta arestimiseks kohtuotsuse täitmise eesmärgil (kohtuseadustiku artiklid 1489–1493).

2.1.2. Arestimine kohtuotsuse täitmiseks**A. Üldteave**

Arestimist kohtuotsuse täitmiseks saab teostada üksnes täitedokumendi alusel (kohtuseadustiku artikkel 1494). Kohtuotsuseid ja akte saab täitmisele pöörata üksnes juhul, kui esitatakse tõestatud ärakiri või originaal koos kuninglikus dekreedis ettenähtud jõustava eeskirjaga.

Kohtuotsus toimetatakse kostjale eelnevalt kätte (kohtuseadustiku artikkel 1495). Kui täitedokumendiks on kohtuotsus, on eelnev kättetoimetamine võlgniku teavitamiseks igal juhul kohustuslik. Kui täitedokumendiks on akt, ei ole see vajalik, sest võlgnik on sellest dokumendist juba teadlik. Apellatsioon- või kassatsioonkaebuse esitamise tähtaeg algab hetkest, mil kohtuotsus on kätte toimetatud. Kui üks pool peab kohtuotsuse järgi maksuma teatava rahasumma, peatatakse kohtuotsuse täitmise eesmärgil toimuv arestimine (kuid mitte ennetav arestimine) appellatsioonkaebuse esitamise tähtajaks. Ajutine täitmisele pööramine (kohtuotsus, mida saab täitmisele pöörata ajutiselt) kujutab endast tavapärase läbivaatamise või appellatsioonimenetluse peatava toime erandit. Sissenõudja järgmine samm vara sundmüügiks on maksekäsk (kohtuseadustiku artikkel 1499). See on esimene täitetoiming ja viimane hoiatus võlgnikule, kes saab selles etapis veel arestimist vältida. Pärast maksekäsu andmist eelneb vallasvara arestimisele ühepäevane ooteaeg (kohtuseadustiku artikkel 1499) ja kinnisvara arestimisele 15päevane ooteaeg (kohtuseadustiku artikkel 1566). Maksekäsk tuleb võlgnikule kätte toimetada ning see kujutab endast kohustuste täitmatajätmise teadet ja maksenõuet. Sundtäitmiseks saab sisse nõuda üksnes maksekäsu määratud summa.

Ooteaja möödudes saab vara arestida. Seda tehakse kohtutäituri korraldusel. Täitmisele pööramine toimub seetõttu pädeva ametniku vahendusel. Seda ametnikku peetakse sissenõudja esindajaks. Tema ülesanded on sätestatud seaduses ja ta tegutseb kohtu järelevalve all. Ta vastutab lepinguliselt sissenõudja ees ja lepinguväliselt kolmandate isikute ees (seaduse alusel ja põhjusel, et üldist hooldsukohustust on rikutud).

Kolme tööpäeva jooksul pärast täitetoimingu tegemist saadab kohtutäitur arestimise, delegeerimise, loovutamise, võla kollektiivse tasaarveldamise ja vastuväidete teadete keskregistrile arestimisteate (*Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en van protest*) (kohtuseadustiku artikli 1390 § 1). See teade on kohustuslik nii vallas- kui ka kinnisvara arestimisel. Enne, kui saab alustada arestimisega kohtuotsuse täitmiseks või tulu jaotamise menetlusega, tuleb kõigepealt läbi vaadata teadete keskregistri arestimisteated (kohtuseadustiku artikli 1390 § 2). See eeskiri kehtestati põhjendamatu arestimise ärahoidmiseks ja arestimise kollektiivse kontrolli suurendamiseks.

B. Vallasvara arestimine kohtuotsuse täitmiseks

Et arestida kohtuotsuse täitmise eesmärgil vallasvara, on vaja maksekäsku, mida võlgnikul on õigus vaidlustada. Arestimine toimub kohtutäituri korraldusel ja esmajoones on tegemist kaitsemeetmega: vara ära ei viida ja selle omand ega kasutus ei muutu. Vara on võimalik arestida ka võlgniku kodust väljaspool ja kolmanda isiku valduses.

Vallasvara arestimine ei pea piirduma ainult ühekorde toiminguga, kuid sama vara teistkordsel arestimisel ei ole kulude tõttu lihtsalt mõtet. Võlgniku vara müügist saadud tulu proportsionaalsel jaotamisel osalevad peale arestimise korraldanud sissenõudja kõik ülejäänud sissenõudjad (kohtuseadustiku artikkel 1627 *et seq.*).

Arestimise kohta koostatakse ametlik akt. Arestitud vara müüakse maha kõige varem ühe kuu möödudes pärast ametliku arestimisakti ärakirja kättetoimetamisest või sellest teatamisest. Selle viivituse eesmärk on anda võlgnikule viimane võimalus müügi ärahooldmiseks. Müüki tuleb reklaamida üldsusele kuulutuste ja teadete avaldamisega ajalehtedes. Müük toimub enampakkumise korraldamise kohas või avalikul turul, kui ei ole esitatud taotlust mõne muu sobivama koha kasutamiseks. Müügi korraldab kohtutäitur, kes koostab ametliku akti ja kelle kätte laekub müügist saadud tulu. Seejärel jaotab kohtutäitur tulu 15 päeva jooksul proportsionaalselt (kohtuseadustiku artikkel 1627 *et seq.*). See menetlus toimub tavaliselt rahumeelselt; kui see ei õnnestu, pööratakse arestimisasju käsitleva kohtuniku poole.

C. Kinnisvara arestimine kohtuotsuse täitmiseks (kohtuseadustiku artiklid 1560–1626)

Täitmisele pööramine algab maksekäsu kättetoimetamisega.

Kõige varem 15 päeva ja hiljemalt kuus kuud pärast seda toimub arestimine. Kuue kuu pärast kaotab käsk kehtivuse. Arestimiskorralduse kohta tuleb 15 päeva jooksul teha märke hüpoteegiregistrisse ja see tuleb kätte toimetada kuue kuu jooksul. Märke tegemisega registrisse ei saa vara käsutada ja selle kehtivus on kuni kuus kuud. Kui märget registrisse ei tehta, on arestimine kehtetu. Erinevalt vallasvarast kehtib kinnisvara korral ainult ühekorde arestimise põhimõte (korra arestitud vara ei saa teist korda arestida).

Viimase sammuna esitatakse arestimisasju käsitlevale kohtunikule taotlus, et ta määraks notari, kes tegeleks vara müügi ja võlausaldajate järjestamisega. Võlgnik võib arestimisasju käsitlevale kohtunikule esitada määratud notari toimingute kohta vastuväite. Üksikasjalikud vara müügi eeskirjad on selgelt seaduses sätestatud (vt kohtuseadustiku artikkel 1582 *et seq.*). Müük on tavaliselt avalik, kuid kohtuniku algatusel või sissenõudja taotlusel võib müüa arestitud vara ka mitteavalikult. Müügist saadud tulu jaotatakse seejärel võlausaldajate vahel vastavalt kokkulepitud tähtsuse järjekorrale (järjestamisele) (vt kohtuseadustiku artiklid 1639–1654). Kui võlausaldajate järjestamise üle tekivad vaidlused, pööratakse arestimisasju käsitleva kohtuniku poole.

2.1.3. Võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimine

Seda liiki arestimine puudutab nõudeid, mis võlgnikul on kolmanda isiku vastu (nt võlgniku tööandjalt saada olev sissetulek). See kolmas isik on seega arestimist taotleva sissenõudja teine võlgnik. Võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimine (*beslag onder derden*) ei ole sama mis võlgnikule kuuluva, kuid kolmanda isiku valduses asuva vara arestimine (*beslag bij derden*).

Arestimise aluseks on arestimist taotleva võlausaldaja nõue võlgniku vastu. Arestitud nõue on arestitud varaga võlgniku nõue kolmanda isiku / teisele võlgniku vastu.

Võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimise üksikasjalik kord on sätestatud kohtuseadustiku artiklites 1445–1640 (ennetav arestimine) ja 1539–1544 (arestimine kohtuotsuse täitmiseks).

2.1.4. Kulud

Arestimisel tuleb peale õigusabikuludele arvestada kohtutäituri kuludega. Kohtutäituri ametlike teenuste tasud on kehtestatud 30. novembri 1976. aasta kuningliku dekreediga, milles on sätestatud kohtutäituri toimingute tasumäärad tsiviil- ja kaubandusasjades ning teatav lisatasude määr (*Koninklijk Besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen*) (vt Belgia föderaalne justiitsministeerium (*Service public fédérale Justicel/Federale Overheidsdienst Justitie*)).

3.2 Peamised tingimused

A. Ennetav arestimine

Ennetavat arestimist võib kasutada iga sissenõudja, kelle nõue vastab teatavatele tingimustele, sõltumata arestitava vara väärtusest ja nõude suuruselt (vt kohtuseadustiku artikkel 1413).

Seda liiki arestimise esimene eeltingimus on kiireloomulisus: võlgniku maksejõulisus peab olema ohus, mis tähendab, et ohus võib olla vara tulevane müük. Otsuse sellele tingimusele vastamise kohta teeb kohus objektiivsete kriteeriumide põhjal. Kiireloomulisus ei pea valitsema üksnes arestimise hetkel, vaid ka siis, kui hinnatakse arestimise jätkamise vajalikkust. Sellel tingimusel on mõni erand: arestimine võltsimise korral, arestimine käskvekslite võlgade korral ja välisriigi kohtuotsuse täitmine.

Teine ennetava arestimise tingimus on sissenõudja nõude olemasolu. Kui nõude esitamist taotletakse, peab see vastama teatud tingimustele (kohtuseadustiku artikkel 1415): see peab olema kindlalt tuvastatud (mitte tingimuslik), tasumisele kuuluv (kehtib ka tulevikus tekkivate nõuete tagatiste suhtes) ja kindlasummaline (summa on kindlaks määratud või saab selle kindlaks määrata). Seevastu nõude laad ja suurus ei ole olulised. Arestimisasju käsitlev kohtunik otsustab, kas need tingimused on täidetud, kuid asja edaspidi arutavale kohtule ei ole see otsus siduv.

Kolmandaks peab ennetavat arestimist taotlev sissenõudja olema pädev seda tegema. See on kontrollitoiming (mitte kasutamistoiming), mida võib vajaduse korral teha õiguslik esindaja.

Vajalik on arestimisasju käsitleva kohtuniku luba, välja arvatud juhul, kui sissenõudja on saanud juba kohtuotsuse (vt eespool). See ei ole siiski vajalik võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara ennetaval arestimisel, pandiks võtmisel või juhul, kui sissenõudja on juba kohtuotsuse saanud (kohtuseadustiku artikkel 1414: iga kohtuotsus kujutab endast täitedokumenti). Täitedokumendiks on ka notariaalakt.

B. Arestimine kohtuotsuse täitmiseks

Ka kohtuotsuse täitmise eesmärgil korraldataval arestimisel on nõutav täitedokumendi olemasolu (kohtuseadustiku artikkel 1494). Selleks võib olla kohtuotsus, mõni ametlik juriidiline dokument, maksuhalduri täitemäärus, välisriigi kohtuotsus jne.

Nõue peab olema kirja pandud teatavatele kriteeriumidele vastavas aktis. Sarnaselt ennetava arestimisega peab nõue olema kindlalt tuvastatud, kindlasummaline ja tasumisele kuuluv. Kohtuseadustiku artikli 1494 teises lõikes on sätestatud, et arestimist, mille eesmärk on saada tähtajal tasumisele kuuluv sissetulek osamaksetena, kohaldatakse ka tulevaste osamaksete suhtes, kui nende tähtaeg saabub.

Lisaks peab täitedokument olema kehtiv. Arestimisasju käsitlev kohtunik ei pea dokumenti kehtivaks, kui arestimist taotlev võlausaldaja ei ole enam sissenõudja või kui kogu nõue või osa sellest ei ole enam kehtiv (sest see on aegunud, makstud või muul viisil täidetud).

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

A. Üldteave

Arestida võib üksnes võlgnikule kuuluvat vallas- ja kinnisvara. Kolmandale isikule kuuluvat vara ei saa arestida, ehkki see on ebaoluline, kelle valduses juhtub võlgniku vara arestimise hetkel olema. Seetõttu on kohtu loal võimalik arestida kolmanda isiku valduses asuvat vara (kohtuseadustiku artikkel 1503).

Tavaliselt võib sissenõudja võla sisse nõuda vaid võlgnikule sissenõudmise ajal kuuluvast varast. Üksnes juhul, kui võlgnik muutub ebaausal viisil maksejõuetuks, on võimalik arestida ka talle varem kuulunud vara. Tavaliselt on välistatud ka tulevase vara arestimine, välja arvatud tulevikus tekkivate nõuete puhul.

Ennetaval arestimisel jääb arestitud varast saadav sissetulek tavaliselt võlgnikule, kelle vara on arestitud. Kohtuotsuse täitmise eesmärgil toimuv arestimisel arestitakse aga ka sissetulek ja see läheb samuti üle arestimist taotlevale võlausaldajale.

Jaotamata vara on võimalik arestida, kuid siis lükatakse selle sundmüük edasi seniks, kuni see on jaotatud (vt näiteks kohtuseadustiku artikkel 1561).

Abikaasade suhtes kohaldatakse erieeskirju.

B. Arestimiseks sobiv vara

Vara peab olema arestimiseks sobiv. Teatud vara ei saa arestida. Vara arestimisest vabastamise põhjus peab olema mõni õigusnorm, vara laad või see, et vara on võlgnikuga otseselt ja isiklikult seotud. Vara ei saa arestimisest vabastada näiteks vara otstarbe alusel. Seega ei sobi arestimiseks järgmine vara. Kohtuseadustiku artiklis 1408 loetletud vara. See piirang on kehtestatud selleks, et tagada võlgnikule ja tema perekonnale mõistlikud elutingimused.

Vara, millel puudub müügiäärtus ja mis on seetõttu sissenõudja seisukohast kasutu.

Vara, mis on võõrandamatu, sest see on võlgnikuga niivõrd lähedalt ja isiklikult seotud.

Vara, mis vabastatakse arestimisest mingi kindla õigusakti alusel (nt alaealiste sissetulek ja palk, avaldamata raamatud ja muusika, sissetulek, mille on teeninud kinnipeetav kinnipidamisasutuses tehtud töö eest).

Palk (töötasu arestimine) ja muud samalaadsed nõuded sobivad tavaliselt arestimiseks vaid piiratud ulatuses (vt kohtuseadustiku artiklid 1409 ja 1409a ning artikli 1410 § 1). Siia kuulub näiteks kohtu määratud elatismakse abikaasale, kes ei ole süüdi. Teatavad summad, nagu elatusmiinimum, on aga arestimisest täielikult vabastatud (vt kohtuseadustiku artikli 1410 § 2). Arestimiseks sobiva vara suhtes kehtestatud piirangud ei kehti sissenõudjate suhtes, kes püüavad sisse nõuda elatisvõlga ja kelle nõuded rahuldatakse eelisjärjekorras (vt kohtuseadustiku artikkel 1412).

Varem oli valitsusel täitetoimingutes puutumatus, mille tulemusena ei olnud riigimandit võimalik arestida. Nüüd on seda kohtuseadustiku artikliga 1412a pisut muudetud.

Laevade ja lennukite arestimist reguleeritakse erieeskirjadega (ennetav arestimine: vt kohtuseadustiku artiklid 1467–1480; arestimine kohtuotsuse täitmiseks: kohtuseadustiku artiklid 1545–1559).

C. Tagatisena deponeerimine (*Kantonnement*)

Kui ese on arestitud, kehtib arest tavaliselt kogu eseme kohta, isegi kui selle väärtus ületab nõude suuruse. See on võlgniku seisukohast väga kahjulik, sest ta ei saa seda eset üldse kasutada. Seepärast on Belgia seadusandja ette näinud tagatisena deponeerimise (*kantonnement*) võimaluse: võlgnik deponeerib teatava summa ja saab oma vara kasutusõiguse tagasi (vt kohtuseadustiku artiklid 1403–1407).

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

A. Arestimine

Vara arestimise hetkest kaotab võlgnik õiguse vara käsutada. Arestimine ei taga siiski, et arestimist taotleva võlausaldaja nõue oleks eelisinõue.

Käsuskeeld tähendab seda, et võlgnikul ei ole enam lubatud vara müüa, võõrandada ega koormata. Kuid see jääb sellegipoolest võlgniku valdusse.

Praktilises mõttes olukord ei muutu, kuid õiguslik seisund on erinev.

Käsuskeeldu rikkumisel on karistuseks see, et arestitud varaga võlgniku toimingud ei ole arestimist taotlevale võlausaldajale siduvad.

Käsuskeeld on siiski vaid suhteline, sest sellest saab kasu üksnes arestimist taotlev võlausaldaja. Muud sissenõudjad peavad võlgniku varaga toimuvaid muudatusi taluma. Teisalt on neil lihtne juba loa saanud arestimisega ühineda.

Käsuskeeld on vara müügiotsuse esimene etapp. Vara läheb kohtu kontrolli alla. Seega on ka kohtuotsuse täitmise eesmärgil toimuv arestimisel esmajoonel ennetav ülesanne.

B. Võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimine

Seda liiki arestimisel võetakse ära kontroll kogu arestitud nõude üle, sõltumata arestimise aluseks oleva nõude väärtusest. Võlgniku vara valdaja võib teha osalise makse (*kantonneren*). Nõuet kahjustavaid toiminguid ei saa arestimist taotleva võlausaldaja kahjuks täitmisele pöörata. Võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimisel ei tohi arestitud varaga võlgniku ja tema vara valdaja vahel toimuda mingeid edasisi arveldusi.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

A. Ennetav arestimine

Ennetav arestimine kehtib kuni kolm aastat. Vallasvara arestimisel ja võlgniku kolmanda isiku valduses oleva vara arestimisel algab kolmeaastane kehtivusaeg korralduse või kohtumääruse kuupäevast (kohtuseadustiku artiklid 1425 ja 1458). Kinnisvara arestimisel tähistab kolmeaastase kehtivusaega algust kuupäev, mil hüpoteegiregistrisse tehakse sellekohane märge (kohtuseadustiku artikkel 1436).

Kehtivusaega võib mõjuval põhjusel pikendada (kohtuseadustiku artiklid 1426, 1459 ja 1437).

B. Arestimine kohtuotsuse täitmiseks

Kohtuotsuse täitmise eesmärgil toimuv arestimisel kohaldatakse pikimat kehtivusaega üksnes arestimisele eelneva korralduse suhtes. Seda liiki arestimisel on kehtivusaeg vallasvara korral kümme aastat (tavaline kehtivusaeg, kuna ei kohaldata mingeid erisätteid) ja kinnisvara korral kuus kuud (kohtuseadustiku artikkel 1567). Laeva arestimisel on kehtivusaeg üks aasta (kohtuseadustiku artikkel 1549).

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

A. Ennetav arestimine

Kui arestimisasju käsitlev kohtunik ei anna ennetavaks arestimiseks luba, võib taotleja (st sissenõudja) kaevata selle otsuse edasi apellatsioonikohtusse. See on *ex parte* menetlus. Kui arestimiseks antakse apellatsioonimenetluses luba, on võlgnikul õigus algatada kolmanda isikuna kohtumenetlus selle otsuse vastu (vt kohtuseadustiku artikkel 1419).

Kui arestimisasju käsitlev kohtunik annab ennetavaks arestimiseks loa, on võlgnikul või igal muul huvitatud isikul õigus algatada kolmanda isikuna kohtumenetlus selle otsuse vastu. Selleks on aega üks kuu ja menetlust tuleb alustada selles kohtus, kes otsuse tegi. Kohus langetab seejärel otsuse võistleva menetluse raames. Kolmanda isiku menetlusel ei ole tavaliselt peatavat toimet (kohtuseadustiku artiklid 1419 ja 1033).

Kui ennetava arestimise saab kehtestada ilma kohtuniku loata, võib võlgnik esitada selle peale kaebuse, taotledes arestimisasju käsitlevalt kohtunikult arestimisest vabastamist (kohtuseadustiku artikkel 1420). See on arestimise vaidlustamise menetlus, mida peetakse vahemenetlusena, vajaduse korral koos karistumakse kohaldamisega. Vaidlustamise põhjuseks võib olla kiireloomulisuse puudumine (14. septembri 1984. aasta kassatsioonkaebus, Arr. Cass. 1984–85, 87).

Kui asjaolud muutuvad, võivad nii arestitud varaga võlgnik (kutsudes kõiki pooli ilmuma arestimisasju käsitleva kohtuniku juurde), arestimist taotlev võlausaldaja või vahendaja taotleda (esitades selleks taotluse) arestimisasju käsitlevalt kohtunikult arestimise muutmist või lõpetamist.

B. Arestimine kohtuotsuse täitmiseks

Võlgnik võib esitada maksekäsu suhtes vastuväite, vaidlustades nii selle juriidilise kehtivuse. Selleks ei ole seadusega piiratud aega ja vaidlustamisel ei ole peatavat toimet. Vaidlustamise aluseks võivad olla menetlusvead ja ajapikenduse taotlemine (kui täitedokumendiks on notariaalakt).

Võlgnikud võivad arestimisasju käsitlevale kohtunikule esitada vastuväite oma vara müügi suhtes, kuid ka sellisel vastuväitel ei ole peatavat toimet. Teised sissenõudjad peale arestimist taotleva võlausaldaja võivad vaidlustada müügihinna, kuid mitte müüki ennast. Arestimisasju käsitlevale kohtunikule võib vastuväite esitada ka kolmas isik, kes väidab end olevat arestitud vara omanik (kohtuseadustiku artikkel 1514). See on sissenõudmismenetlus ja sellel on peatav toime. Pool, kes soovib kohtuotsust täitmisele pöörata, saab vaid ühe tõestatud ärakirja. Selle väljastab kohtukantselei lõivu (väljastamislõivu) tasumisel. Täitedokumendi vorm:

„Meie, Albert II, Belgia kuningas,

anname kõigile praegustele ja tulevastele asjaosalistele teada järgmist:

me määrame ja käsime, et kõik kohtutäiturid peavad nõudmisel täitma käesolevat kohtuotsust, otsust, lahendit, määrust või akti;

et meie esimese astme kohtute juures tegutsevad peaprokurörid ja riiklikud prokurörid peavad selle täitmisele pöörama ja et kõik avalike asutuste juhid ja ametnikud peavad osutama abi, kui see on seadusega nõutav.

Selle tunnistuseks on käesolev kohtuotsus, otsus, lahend, määrus või akt alla kirjutatud ja kinnitatud kohtu või notari pitseriga“.

Kohtuotsuse või akti täimisega seotud toimingute kohta annab kohtutäitur aru arestimisasju käsitlevale kohtunikule. Eetikaküsimustes annab ta aru prokuratuuri ja kohtutäiturite kohalikule kojale.

Vara asukohajärgne register (kohtuseadustiku artikkel 1565). Register sisaldab teavet kinnisvara kohta, nt omandiõiguse, varale seatud hüpoteekide kohta. St kõik pooled ilmuvad kohtusse.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Kohtuseadustik sisaldab erinevaid eeskirju varade kohta, mis ei sobi arestimiseks (kohtuseadustiku artiklid 1408–1412c).

Võlausaldajad ei saa esitada nõudeid teatud materiaalse vallasvara kohta, mis on vajalik arestitud varaga võlgnike ja nende perede igapäevaeluks; nende kutsetegevuseks või arestitud varaga võlgnike või nendega samal aadressil elavate ülalpeetavate laste koolituse või õpingute jätkamiseks (vt kohtuseadustiku artikkel 1408). Osalist vabastamist arestimisest ja loovutamist kohaldatakse töö ja muu tegevuse eest saadud sissetuleku ning toetuste, pensionide ja muu sissetuleku suhtes.

Täieliku või osalise arestimisest vabastamise aluseks olevad piirmäärad on sätestatud kohtuseadustiku artikli 1409 §-ga 1 ja neid indekseeritakse igal aastal.

Kui võlgnikul on ülalpeetavaid lapsi, suureneb järk-järgult ka arestimiseks või loovutamiseks sobiva summa suurus.

Kohtuotsuse täitmiseks esitatud õigusliku nõude puhul kehtib põhimõtteliselt üldine aegumistähtaeg, st kümme aastat.

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 15/12/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.